
Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

2015/2233(INI)

3.12.2015

AVIZ

al Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

destinat Comisiei pentru comerț internațional

referitor la recomandările adresate Comisiei Europene cu privire la negocierile pe marginea acordului privind comerțul cu servicii (TiSA)
(2015/2233(INI))

Raportor pentru aviz: Thomas Händel

SUGESTII

Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale recomandă Comisiei pentru comerț internațional, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. subliniază importanța ratificării, a aplicării și a controlului respectării celor opt convenții de bază în domeniul muncii ale OIM de către semnatarii TiSA; invită semnatarii TiSA să respecte și să promoveze alte convenții importante ale OIM, acordurile și rezoluțiile ONU, care includ, printre altele, Convenția Clauzelor de muncă (C94), Agenda privind munca decentă și Convenția privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și a membrilor familiilor acestora;
2. solicită adoptarea unor dispoziții pentru ca standardele convenite ale OIM și alte standarde să devină executorii; consideră că orice viitor acord privind comerțul în servicii trebuie să includă o clauză privind controlul și mecanismele de punere în aplicare cu scopul de a descuraja și a împiedica întreprinderile să încalce drepturile sociale și din domeniul muncii, inclusiv contractele colective; solicită soluționarea eventualelor litigii în materie de dreptul muncii prin mecanisme dedicate, precum și posibilitatea introducerii de sancțiuni, acordând o atenție corespunzătoare organismelor de supraveghere ale OIM;
3. solicită luarea unor măsuri pentru a se asigura că TiSA va contribui echitabil și semnificativ la crearea de locuri de muncă, instituind standarde ambițioase în comerțul cu servicii, adaptate la cerințele principale ale secolului al XXI-lea, respectiv criza persistentă a locurilor de muncă din unele state membre, inegalitățile în creștere, șomajul în rândul tinerilor și alte probleme sociale și promovarea unor niveluri mai ridicate de protecție a standardelor din domeniul muncii și al mediului în vederea combaterii tuturor formelor de dumping social, precum și respectarea interdicției de discriminare;
4. ia act de rolul semnificativ al sectorului serviciilor în economia UE, constituind 70 % din activitatea economică și asigurând 90% din locurile de muncă; recunoaște, totodată, că 90 % din creșterea globală se realizează în afara UE și subliniază, prin urmare, importanța crucială a asigurării unor noi oportunități de acces la piețe pentru semnatarii tratatelor și asigurarea unui tratament corect, nediscriminatoriu și echitabil pentru furnizorii de servicii; reamintește rolul esențial al sectorului serviciilor în crearea de locuri de muncă calificate în UE; subliniază faptul că este important ca acordul să-și utilizeze tot potențialul de stimulare a creării locurilor de muncă în UE; consideră că acordul trebuie, de asemenea, să asigure consolidarea și îmbunătățirea standardelor stabilite, pentru ca acestea să fie mai bine înrădăcinate la nivel multilateral;
5. subliniază faptul că semnarea unui acord echilibrat în această privință ar crea un potențial de creștere economică durabilă și favorabilă incluziunii și de creare de noi locuri de muncă calificate; se așteaptă ca obstacolele deosebite cu care se confruntă IMM-urile să fie avute în vedere, mai ales dat fiind faptul că acestea sunt cel mai important motor de creare de locuri de muncă;
6. subliniază că oportunitățile reprezentate de TiSA pentru internaționalizarea întreprinderilor europene trebuie să fie însoțite de politici veritabile prin care lucrătorii să fie ajutați să se adapteze noului mediu; subliniază faptul că UE a instituit mecanisme de

finanțare, care ar putea însoți aceste măsuri, precum Fondul social european;

7. solicită informarea fără întârziere a Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale, cu scopul de a permite dezbateră și luarea unei decizii, în cazul în care versiunea finală a Acordului TiSA ar putea periclita sau intra în conflict cu standardele din domeniile menționate;
8. subliniază faptul că îmbunătățirea mobilității trebuie însoțită de standarde exigente în domeniul muncii și cel social cu scopul de a asigura protecția lucrătorilor împotriva exploataării; se declară în mod deosebit preocupat de efectele cauzate de lanțurile de subcontractare transfrontaliere cu structuri complexe, de-a lungul cărora devine foarte dificilă asigurarea și monitorizarea conformității; subliniază faptul că inspectoratele de muncă și sindicatele joacă un rol vital în prevenirea și monitorizarea abuzurilor; solicită o eficiență mult mai mare a accesului transfrontalier la date în cadrul UE;
9. prin urmare, invită Comisia să aibă în vedere propuneri de legislație europeană care să garanteze responsabilitatea, în special în cadrul lanțurilor lungi de subcontractare și consideră că această responsabilitate trebuie să se aplice și să aibă caracter obligatoriu și în cazul întreprinderilor din țări terțe;
10. subliniază faptul că inspecțiile muncii se confruntă cu probleme în monitorizarea întreprinderilor unde sunt angajați lucrători migranți și lucrători detașați din statele membre UE și din țările terțe; încurajează statele membre, în acest context, să crească numărul de angajați și resursele dedicate inspectoratelor de muncă și să atingă obiectivul de a avea un inspector la fiecare 10 000 de lucrători, în conformitate cu recomandările OIM;
11. îndeamnă Comisia să urmărească obiectivul social pe care și l-a fixat în timpul negocierilor TiSA sub forma unei „clauze privind munca”; reamintește că trebuie garantate dispozițiile din legislația socială și cea referitoare la ocuparea forței de muncă atât de la nivel european, cât și național, precum și acordurile colective și standardele sociale în vederea asigurării calității serviciului; reamintește faptul că politicile sociale și de ocupare a forței de muncă și condițiile de muncă ale statelor membre și, după caz, ale UE nu trebuie să fie afectate în mod negativ;
12. solicită, în acest sens, excluderea standardelor de muncă din rândul conceptelor de bariere netarifare și tehnice și includerea partenerilor sociali în procesul de cooperare în materie de reglementare, cu o reprezentare echilibrată, pentru a se asigura că acest proces nu îngreunează dreptul guvernelor și al Parlamentului European de a legisla în interesul public și nu conduce la o reglementare mai puțin strictă sau la slăbirea standardelor de muncă, inclusiv la cea a standardelor de sănătate și siguranță la locul de muncă;
13. consideră că toți lucrătorii, indiferent de țara lor de origine, trebuie să beneficieze, la locul lor de muncă, de aceleași drepturi și condiții de muncă ca resortisanții țării în care muncesc; consideră, în plus, că orice viitor acord privind comerțul cu servicii trebuie să includă o clauză care să interzică companiilor să evite sau să submineze dreptul la acțiuni sindicale, prin utilizarea de lucrători din țări terțe în timpul negocierii contractelor colective și a litigiilor în dreptul muncii;
14. solicită adoptarea unor măsuri, în conformitate cu articolele 14 și 106 din TFUE și cu

protocolul 26 la TUE, care să vizeze excluderea din sfera de aplicare a acordului serviciile de interes general și serviciile de interes economic general, actuale și viitoare (printre care se numără apa, sănătatea, serviciile sociale, sistemele de securitate socială și educația, dar fără a se limita la aceste servicii), pentru a se asigura că autoritățile europene, naționale și locale își păstrează dreptul deplin de a introduce, a adopta, a menține sau a abroga orice măsură privind darea în exploatare, organizarea, finanțarea și furnizarea serviciilor publice, și solicită aplicarea acestei excluderi, indiferent de modul în care sunt furnizate și finanțate serviciile publice, precum și garantarea faptului că sistemele de securitate socială sunt excluse de la negocieri;

15. consideră, de asemenea, că nu ar trebui să se aplice clauze de tip „ratchet” sau „standstill” nici obligațiilor legate de accesul la piață, nici celor legate de tratamentul național;
16. solicită Comisiei să garanteze că pot fi aplicate criteriile sociale și ecologice în contractele de achiziții publice, inclusiv criteriile privind egalitatea de gen; insistă ca acordurile comerciale să nu afecteze în niciun fel dispozițiile directivei privind achizițiile publice care asigură conformitatea cu legislația muncii și permit autorităților contractante să recurgă la dispoziții specifice privind serviciile sociale, de sănătate și de alt tip, furnizate direct la nivel individual; reamintește Comisiei natura extrem de delicată a reglementării concesiunilor de servicii și necesitatea de a menține flexibilitatea politică necesară pentru a reacționa la modelele eșuate de parteneriate public-privat;
17. consideră că tratativele vizând liberalizarea în continuare a serviciilor transfrontaliere în UE ar trebui însoțite de măsuri de protecție socială, cum ar fi acorduri privind venitul minim, în conformitate cu practicile naționale, iar colaborarea la nivelul UE ar trebui să mențină condițiile de muncă în conformitate cu legislația din domeniul social și al muncii și cu contractele colective de muncă din țara în care este prestat serviciul, așadar munca în sine; consideră că aceasta nu ar trebui să aducă atingere unor dispoziții mai favorabile în legislație sau acordurilor aplicabile în țara de origine;
18. consideră că nu trebuie subminată capacitatea autorităților guvernamentale de a adopta politici de achiziție a serviciilor responsabile din punct de vedere social și ecologic, în sprijinul necesităților sociale și de mediu și consideră că orice acord ulterior ar trebui să respecte Convenția OIM 94 privind clauzele în dreptul muncii în contractele publice;
19. solicită instituțiilor europene să lanseze în continuare studii independente și aprofundate de evaluare a impactului social, cu accent pe eventualul impact al TiSA asupra situației sociale și a pieței muncii în UE și asupra celorlalte părți la acord, inclusiv asupra disponibilității, caracterului abordabil, calității, accesibilității și accesului egal și nediscriminatoriu la servicii de interes general și la servicii de interes economic general; solicită publicarea de proiecții statistice, actualizate în permanență, privind crearea și pierderea de locuri de muncă, astfel încât Comisia să poată interveni în timp util pentru a sprijini sectoarele, regiunile sau statele membre afectate; solicită, de asemenea, instituirea unui sistem de monitorizare prin care să se prevină eventualele încălcări ale dispozițiilor;
20. consideră că UE ar trebui să își asume angajamente foarte limitate referitor la orice viitoare dispoziții prin intermediul actualului mod 1 din GATS, pentru a nu submina standardele și condițiile stricte în domeniul muncii din UE, prin furnizarea de servicii din țări terțe, mai ales în sectorul TIC;

21. consideră că barierele normative ar trebui reduse, pentru ca mobilitatea lucrătorilor înalt calificați să fie avantajoasă nu doar pentru economia europeană, ci și pentru lucrătorii europeni; reamintește că este important să se garanteze faptul că TiSA nu va împiedica, în niciun caz, aplicarea standardelor sociale și de ocupare a forței de muncă, inclusiv standardele cu privire la detașarea lucrătorilor;
22. reamintește că clauzele din TiSA privind sectorul transportului nu ar trebui să dăuneze lucrătorilor europeni în acest sector; îndeamnă Comisia să instituie restricții clare privind cabotajul, pentru a se preveni astfel dumpingul social;
23. solicită o definiție clară a lucrătorilor în anexa la modul 4;
24. consideră că acordul trebuie să respecte pe deplin dreptul unui semntar de a modifica sau a retrage un element de pe lista sa, astfel cum este prevăzut la articolul XXI din Regulamentul GATS; consideră că acordul, îndeosebi anexa la modul 4, trebuie să conțină dispoziții care să prevină exploatarea prin muncă a lucrătorilor străini și o clauză de salvagardare care să permită părților la TiSA aplicarea oricăror garanții necesare, în cazul unei presiuni asupra salariilor la nivel național, al periclitării drepturilor lucrătorilor naționali sau al încălcării altor standarde convenite;
25. solicită adoptarea de măsuri suplimentare pentru deschiderea pieței achizițiilor publice pentru toate țările care negociază TiSA; subliniază faptul că, pentru a li se atribui contracte, întreprinderile trebuie să se conformeze standardelor de bază ale OIM în domeniul social și al muncii; consideră că licitațiile nu ar trebui câștigate doar pe bază de preț, dar că aceste măsuri nu pot funcționa ca o formă de barieră în calea comerțului;
26. subliniază eforturile întreprinse de Comisie pentru a da un maximum de transparență tratativelor; solicită totuși, în conformitate cu recomandările Ombudsmanului european cu privire la TTIP, continuarea și intensificarea eforturilor de a crește transparența în negocieri, prin publicarea tuturor documentelor relevante pentru TiSA; solicită luarea de măsuri pentru a consolida implicarea permanentă și transparentă a parlamentelor naționale și a tuturor ministerelor relevante de la nivelul statelor membre; subliniază rolul important al factorilor interesați, al organizațiilor societății civile, al partenerilor sociali și al expertizei acestora și solicită Comisiei și statelor membre să se implice și să coopereze îndeaproape cu aceștia, în timpul tratativelor privind TiSA, mai ales cu privire la eventualele efecte asupra pieței muncii pe care le-ar putea avea orice acord comercial privind serviciile; încurajează toate părțile să participe activ și să propună inițiative, să prezinte aspecte problematice și informații relevante pentru negocieri și îndeamnă Comisia să integreze mai atent contribuția partenerilor sociali și a societății civile;
27. consideră că țările ar trebui să aibă posibilitatea, în continuare, de a aplica teste pentru evaluarea necesităților economice;
28. regretă faptul că Parlamentul nu a fost consultat anterior adoptării mandatului de către Consiliu; consideră că s-a pierdut, astfel, o oportunitate de a face negocierile cât mai democratice cu putință și de a-i implica pe cei care ar putea fi cel mai afectați de TiSA, de la bun început;
29. regretă actuala lipsă a statisticilor și a datelor privind circulația persoanelor fizice (modul 4) în cadrul Acordului General privind Comerțul cu Servicii (GATS) în vigoare; ia act de intenția

includerii în TiSA a unui capitol similar; subliniază importanța monitorizării acestei categorii de furnizori de servicii în vederea evitării abuzului și a exploatării lucrătorilor din țările terțe; invită Comisia să colecteze de urgență și să prezinte informații cu privire la numărul și tipul furnizorilor de servicii care intră în Europa în temeiul GATS, modul 4, inclusiv durata șederii acestora; subliniază faptul că orice dispoziții privind modul 4 trebuie să se aplice numai persoanelor înalt calificate, respectiv cu diplome universitare sau de master și cu funcții importante de conducere, și că durata șederii acestora în UE trebuie să aibă un scop precis, pe o perioadă bine definită și limitată, în condiții precizate;

30. solicită, în plus, adoptarea unei directive UE de armonizare și monitorizare a fluxului de furnizori de servicii din țări terțe care intră pe piața europeană în temeiul acestor dispoziții, pentru a reglementa astfel condițiile de intrare și ședere aplicabile acestora;
31. subliniază faptul că statele membre trebuie să-și păstreze suveranitatea cu privire la decizia de a-și asuma angajamentul sau nu referitor la orice dispoziții ulterioare privind modul 4; subliniază, în plus, faptul că orice sectoare vizate de aceste dispoziții trebuie identificate în deplină cooperare cu partenerii sociali;
32. subliniază că, anterior asumării oricărui noi angajamente privind comerțul global cu servicii, Comisia trebuie să prezinte un studiu cuprinzător de impact privind efectele asupra economiei și asupra pieței muncii ale tuturor modurilor prevăzute de GATS, de la intrarea sa în vigoare; solicită, în plus, Comisiei să prezinte cât mai curând un studiu privind impactul TiSA în ceea ce privește condițiile de muncă, eventualele efecte legate de concurența neloială și declinul din anumite sectoare, din cauza intensificării concurenței cu țările terțe.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

Data adoptării	3.12.2015
Rezultatul votului final	+: 38 -: 11 0: 0
Membri titulari prezenți la votul final	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Membri supleanți prezenți la votul final	Lynn Boylan, Mircea Diaconu, Tania González Peñas, Paloma López Bermejo, Csaba Sógor, Monika Vana, Flavio Zanonato
Membri supleanți (articolul 200 alineatul (2)) prezenți la votul final	Diane James, Martina Michels, Estefanía Torres Martínez